

Hensyn til Livsforstyringsanstaltens Midler, eller naar Staten lader sine Embedsmænd vaage over, at Kapitalerne blive holdte sammen og forsvarelig anbragte, vilde det ogsaa være rimeligt, om der fra Statens Side stillede det Vilkaar, at de ikke maa laanes ud til over en vis Rente. Spørgsmaalet om Retfærdighed og Uretfærdighed synes jeg ikke her burde for stærkt pointeres. Og naar det ærede 6te Medlem for 2den Kreds bemærkede, at et Hovedsynspunkt for dette Lovforslag er, at man begaar en Uretfærdighed, synes jeg derfor, at det ærede Medlem hellere maatte stemme mod et saadant Lovforslags Omgang til 2den Behandling end gøre det, naar der bliver Spørgsmaal om, hvorvidt man skal indbrømme Kvinderne kommunal Valgret eller lignende.

Den sidste ærede Taler havde utvivlsomt Ret i, at Landbruget er ilde stedt. Det høre vi saa ofte, vi vide det saa godt, og det bliver ikke bedre, fordi det gentages. Det, jeg vil fremhæve, er, at der er noget forkert i, at de Herrer Landbrugere, navnlig naar der er Tale om at faa billig Penge, komme og fortælle os, hvor desperat Landbrugets Stilling er. Thi hvis nogen kommer og siger til mig, naar jeg skal anbringe en Kapital, at han er ved at gaa fra Gaarden, saa laaner jeg ham ikke Penge, endstige da til $3\frac{1}{2}$ pCt. De Herrer Landmænd skulle være forsigtige, man kan ikke have baade i Pose og i Sæk; man kan ikke sige, at Tilstanden er saaledes, at Staten skal træffe ekstraordinære Foranstaltninger ved Rentegaranti osv. for at hjælpe fra Fallitten og Kalamiteten og saa dog komme og sige, at man vil have Laan til $3\frac{1}{2}$ pCt., og at det er højst uretfærdigt, naar man ikke kan faa dem. Jeg antager altsaa ikke, der vil komme noget ud af at ville hjælpe Landbruget ved Foranstaltninger som denne. Jeg er derimod ligesom enhver anden villig til at hjælpe Landbruget, hvor det kan hjælpes paa en fornuftig Maade. Hvis man saaledes kunde blive enig om at lette Landbruget for Skatter, navnlig kommunale Skatter, som stige og stadig ville blive ved at stige, hvis man kunde forhindre en saadan Uretfærdighed, vilde jeg gerne være med dertil. Jeg anser det nemlig for en Uretfærdighed, at man lader en Hartkornsskat, en fast Ejendomsstat, stige Aar for Aar. Der var der noget at afhjælpe.

Jøøvriat giver dette Forslag mig Anledning til ligesom i Fjor at henstille til den højtærede Minister, om der dog ikke, naar det erkendes, at den almindelige Rentefod for Laan i sine Prioriteter, 1ste Prioriteter, altsaa utvivlsomt med god Sikkerhed, er under 4 pCt., da ogsaa med Hensyn til disse Institutioner kunde træffes Bestemmelser i den Retning. Der har det ærede 6te Medlem for 2den Kreds vistnok fuldstændig Ret, og Kreditforeningsforholdene vise ogsaa, at Renten paa sin Sikkerhed kan siges at være under 4 pCt. og vel navnlig ogsaa, som han sagde, mellem $3\frac{3}{8}$ og $3\frac{1}{4}$ pCt. Naar det er Tilfældet, synes jeg ikke, det er rigtigt, at Institutioner som Overformynderiet, Livsforstyringsanstalten, Sorø Akademi og andre offentlige Institutioner — jeg vil ikke her faa meget tale om Fideikommisskapitaler — handle ud fra den ufravigelige Regel, at de ikke laane ud under 4 pCt. Efter min Erfaring faar man det Svar fra i alt Fald nogle af disse Institutioner: Vi laane ikke ud under 4 pCt., og kommer man til Overformynderiet og Livsforstyringsanstalten og byder dem meget gode Pantter og siger: Vilde I have en god Pengeanbringelse her, men kun til $3\frac{1}{2}$ pCt., bliver man vist af, og der svares: Det er vort Princip ikke at laane ud under 4 pCt. I Fjor, da vi havde et lignende Forslag fremme, lykkedes det os at faa gennemført en Lov, der udkom som Nr. 99 af 10de April 1895, hvorved det blev bestemt, at det ved fgl. Resolution kunde fastsættes, at Overformynderiet ikke behøvede at give sine Interessenter, de umyndige, 4 pCt. af deres Penge. Jeg vil gerne tillade mig at spørge den højtærede Justitsminister, om han ikke i det forløbne Aar allerede har overvejet den Sag, eller om han ikke i den nærmeste Fremtid vil tage under Overvejelse, om han ikke alene af Hensyn til Overformynderiets hele økonomiske Status men ogsaa til den Rente, som de umyndige virkelig efter Rentefodens nuværende Stilling kunne have Krav paa, vil finde sig foranlediget til at benytte denne Lov af 10de April 1895 og navnlig give Overformynderiet og mulig ogsaa andre Institutioner den Frihed, som maatte følge af, at denne Lov blev benyttet, til i paakommende Tilfælde, naar det gælder om at faa eller fastholde et godt Pant, saa at gaa ned med Renten til under 4 pCt. Som den sidste ærede Taler bemærkede, er